

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Този годишен консолидиран доклад за дейността съдържа значителна финансова и нефинансова информация, която е структурирана в изпълнение на изискванията на чл.29 от Закона за публичните предприятия (ЗПП).

Докладът, заедно с изводите и анализите в него, е фокусиран върху връзката между икономическото, социално и финансово управление на Група “ТЕРЕМ”, като информацията в него се основа на разумни предположения и всякакви изявления за бъдещите перспективи могат да бъдат повлияни от фактори, които биха могли да доведат до съществени разлики в очакваните резултати.

Ние развиваме дейността, като сме взели предвид текущото положение, средносрочното бизнес планиране и потенциалното въздействие на основните рискове върху нашата дейности. Група “ТЕРЕМ” разполага с достатъчно ресурси, за да продължи да ги използва и управлява по най-добрия начин в обозрим период от време, така че да извлече доход от това. Нашият бизнес план е адаптиран съобразно форсмажорни обстоятелства - военният конфликт между Русия и Украйна;

Настоящият доклад е одобрен и приет от Съвета на директорите (решение по т. 9 от Протокол 30 от 30.08.2023 г.) и е подписан от негово име от изпълнителния директор на „ТЕРЕМ — Холдинг” ЕАД.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Групата-майка

„ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД е регистрирано като еднолично акционерно дружество в Република България.

През 2008 г., Група “ТЕРЕМ” е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието с ЕИК 129008074.

На 19.01.2018 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано преобразуването на бившето „Военно издателство” ЕООД чрез вливането му в „ТЕРЕМ - холдинг” ЕАД.

Регистрацията и адресът на управление на Група “ТЕРЕМ” е в гр. София 1000, район Средец, ул. „Иван Вазов” N 12, ет.4.

Дъщерни дружества

Към 31.12.2022 г. дъщерните дружества в Групата са:

о „ТЕРЕМ – КРЗ Флотски арсенал Варна“ ЕООД, което е регистрирано като еднолично Групата с ограничена отговорност в Окръжен съд – Варна по ф.д № 1922/2004 г. и е пререгистрирано през 2008 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 103882821. Седалището и адресът на управлението на Групата е в гр. Варна, местността “Лъджата”.

о „ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД, което е регистрирано като еднолично Групата с ограничена отговорност в Окръжен съд - Търговище с решение № 579 по ф.д № 268 /2004г. и е пререгистрирано през 2008 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 125549851. Седалището и адресът на управлението на Групата е в гр. Търговище, ул. “Ал. Стамболийски” № 31.

На 06.08.2019 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията при Министерство на правосъдието е вписано вливането на „ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД с ЕИК 103883364 (прекръпяване без ликвидация) в патримониума на „ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД.

о „ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД, което е учредено като еднолично Групата с ограничена отговорност на 21.07.2004 година по фирмено дело № 847/2004 г. по описа на Великотърновския окръжен съд и е регистрирано в Търговския регистър на Агенция по вписванията с ЕИК 104623800. Седалището и адресът на управление на Групата е в гр. Велико Търново, Промислена Зона, „Дълга лъка“, п.к. 151.

о „ТЕРЕМ - Летец“ ЕООД, което е учредено на 06.07.2004 г. със съдебно решение №1/06.07.2004г., по ф.д № 7182/2004 г. при СГС, като еднолично Групата с ограничена отговорност и е пререгистрирано през 2008 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 131273133. Седалището и адресът на управлението на Групата е в гр.София, р-н „Кремиковци“, ж.к. „Аерогара – Северен район” – София.

о „ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД, което е регистрирано като еднолично Групата с ограничена отговорност в Софийския окръжен съд по ф.д. № 705/2004 и е пререгистрирано през 2008 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 131288789. Седалището и адресът на управлението на Групата е в гр. Костенец, ул. „Хан Исперих” № 1.

Асоциирани дружества са:

о „ВРЗ – ген. Владимир Заимов“ ООД (бивше „ТЕРЕМ – ген. Владимир Заимов” ООД), което е регистрирано, първоначално като еднолично Групата с ограничена отговорност в Софийския окръжен съд по ф.д. № 705/2004 и е пререгистрирано през 2008 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 131288224. Седалището и адресът на управлението на Групата е в гр. Божурище, област София, община Божурище, бул. „Европа” № 10.

о „Елметинженеринг“ АД, което е регистрирано като акционерно Групата в Софийски градски съд по ф.д. № 17422/1990 и е пререгистрирано през 2008 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 831901933. Седалището и адресът на управлението на Групата е в гр. София, ул. „Попово” № 10-12.

1.1. Акционерна структура

Акционерният капитал е в размер на 53 331 210 лв. и е разпределен в 53 331 210 броя поименни акции по 1 лев номинална стойност.

С Протоколно решение .N9 РД-36-88/20.12.2017 г. на Министъра на отбраната, капиталът на Група “ТЕРЕМ” е увеличен с 2 780 000 лв. или от 50 551 210 лв. на 53 331 210 лв. чрез издаване на нови акции, с право на глас всяка една, изцяло записани и внесени от Държавата и представляващи чистата стойност на имуществото на „Военно издателство” ЕООД (влято в „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД). Увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър на 19.01.2018 г. През предходен период, с Протоколно решение РД-36-44/09.09.2016 г на министъра на отбраната (в качеството му на едноличен собственик на капитала) е извършено увеличение на капитала в размер на 1 210 лв., представляващи непарична вноска — съд за разтопен метал (пота).

Едноличен собственик на капитала на ”ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД е Българската държава, чийто права, с оглед отрасловата компетентност, се упражняват от Министъра на отбраната (чл. 13 от Закона за публичните предприятия).

1.2. Система на управление

Системата на управление на Група “ТЕРЕМ” е едностепенна със Съвет на директорите. Едноличен собственик на капитала на ”ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД е българската държава, чийто права, с оглед на отрасловата компетентност, се упражняват от Министъра на отбраната (чл. 13 от Закона за публичните предприятия).

Системата на управление на Група “ТЕРЕМ” е едностепенна, със Съвет на директорите. За отчетния период (2022 г.) съставът на Съвета на директорите е:

Изпълнителни членове на Съвета на директорите:

Кръстю Кръстев Кръстев - от 20.08.2021 г.

Членове на Съвета на директорите

- Ваньо Константинов Уручев - вписан на 20.08.2021 г.
- Милен Белчев Русев - вписан на 26.11.2021 г.
- Антон Методиев Лазаров - вписан на 26.11.2021 г.
- Димитър Спиридонов Стойчев - вписан на 26.11.2021 г.

Група “ТЕРЕМ” се представлява и управлява от изпълнителния директор Кръстю Кръстев Кръстев.

1.3. Стопанска дейност

Предметът на дейност на Група “ТЕРЕМ” за отчетния период е извършване на капитален и среден ремонт на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военно-техническо имущество, производство на единични дребно-серийни количества, различно военнотехническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, внос, износ, реклама, маркетинг, инженеринг, развитие и усъвършенстване на специална и гражданска продукция, услуги, предпечатна подготовка, издателска, преводаческа, художествена, полиграфическа и печатна дейност, търговско представителство, включително и при сделки с недвижими имоти, управление на недвижими имоти, в т.ч. отдаване под наем на предоставеното имущество, придобиване и управление на участия,

инвестиции и финансови ресурси, реклама, маркетинг, инженеринг, услуги, техническа помощ и обучение и други промишлени и търговски дейности в страната и в чужбина, разрешени от закона. Индивидуализацията на предоставеното имущество, с цел неговото отдаване под наем, каквото е било намерението към момента на преобразуване на „ТЕРЕМ — Холдинг” ЕАД е направена в Приложение 1 (неразделна част от Устава на Група “ТЕРЕМ”). Промяната, представляваща допълнение и пояснение на обстоятелствата, свързани с Протоколно решение № РД-36-88/20.12.2017 г. на министъра на отбраната е вписана в Търговския регистър на 01.02.2019 г.

През отчетния финансов период (2022 г.) Група „ТЕРЕМ” не е ползвала правителствено финансиране, като компенсаторен механизъм/мерки на държавата за смекчаване на въздействието на пандемията от Covid-19.

Бъдещите финансови резултати на Група “ТЕРЕМ” зависят от икономическата среда, в която предприятието работи, в т.ч. и от: очакваният темп на изменение на БВП на страната, от доверието и партньорските отношения с клиентите, от ценообразуването на конкурентите, от повишените цени/разходите на суровини и материали, от надеждността/стабилността на подизпълнителите и от гъвкавата политика на доставчиците.

Военният конфликт между Русия и Украйна е особено значимо събитие, което води и ще води до множество политически, социални и икономически последици за целия свят. Предвид наличието на дългосрочен бизнес с руски дружества по повод доставки на материали и стоки, ръководството счита, че Група “ТЕРЕМ” е пряко засегната от конфликта. Ръководството осъществява маркетингови проучвания и контакти с други контрагенти за доставки и услуги, които да заместят руските доставчици с цел изпълнение на договори за модернизиране на Българската армия.

1.4. Интелектуална собственост

Група “ТЕРЕМ” притежава:

- Лиценз за износ и внос на продукти, свързани с отбраната, издаден от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет;
- Удостоверение за регистрация на трансфер на продукти, свързани с отбраната, издаден от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет.
- Разрешение да търгува с оръжия, взривни вещества и пиротехнически изделия, издадено от Главна дирекция Национална полиция към Министерството на вътрешните работи.
- Удостоверение за регистрация на брокерска дейност с продукти свързани с отбраната, издаден от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет.
- Група “ТЕРЕМ” притежава лицензионни права, вписани в Патентното ведомство на Република България, по лицензионни договори за ноу-хау за изключителна безсрочна лицензия, производствен опит добра ремонтна практика за унищожаване на артилерийско снаряжение, за унищожаване на стрелково въоръжение; за развиване на взриватели, за ремонт на стражеви кораби (фрегати), за ремонт на Т-72 и МТ-ЛБ, за ремонт на вертолетите Ми-8/17, Ми-14 и Ми-24Д/В, за ремонт на БМП-1 и други.

Лиценз-получатели по отделните лицензионни договори са дъщерните предприятия на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД.

1.5. Научно-изследователска и развойна дейност

Развойната дейност и проекти, изпълнявани от дружествата в Група „ТЕРЕМ”, са насочени към разработване на технологии за усвояване на нови изделия и процеси с оглед адаптиране на производствените способности на предприятията в Групата към настоящите пазарни нужди. Участието на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД в тези процеси е координационно.

1.6. Персонал и трудови отношения

Структурата на заетостта по вид персонал съответства на стандартите и на потребностите на Група „ТЕРЕМ”.

Групата разполага с висококвалифицирани специалисти, и избраната правна форма за наемане на персонал е трудови договори.

Броят на служителите на Групата, ангажиран по дългосрочни трудови правоотношения, към 31 декември 2022 г. е 910 служители (2021 г. - 986 служители).

Заплащането на труда се извършва съгласно действащите „Вътрешни правила за работната заплата“ и „Колективния трудов договор“ на Група „ТЕРЕМ“. За целия персонал се прилага индивидуална форма на организация на труда и навременна система на заплащане. Месечното трудово възнаграждение на персонала се формира от действително отработеното време и работната заплата по индивидуален трудов договор.

Ръководството на Група „ТЕРЕМ“ при изпълнение целите на Бизнес програмата за 2022 г. води политика за повишаване квалификацията на персонала, чрез провеждане курсове за обучение и преквалификация. Програмите за обучение, предлагани на служителите на Група „ТЕРЕМ“, имат за цел развитието на техните компетенции. Политиката в областта на обучението е специално насочена към предоставяне на високи професионални познания, както и във връзка с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

Ръководството изисква спазването на корпоративните политики от служителите при условията на тяхната заетост, както и извършва периодични обучения във връзка с фирмените политики и процедури, както и за промените в законовата рамка.

На базата на нашето убеждение за фундаменталните човешки права, ние се стремим да създадем подходяща, здравословна и безопасна среда за работа на нашите служители.

2. ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ГРУПАТА

Съветът на директорите е одобрил основните ценности, които са залегнали като ръководни принципи, както и правила за поведение и корпоративна култура, подпомагащи постигането на целите на Група „ТЕРЕМ“ за 2022 г.

За определяне на целите, ръководството оценява наличните ресурси и необходимостта от допълнителни такива и чрез използването на разумни и ефективни контроли извършва текуща оценка на риска и следи за напредъка по изпълнение на стратегията.

Съветът на директорите прилага политики за добро корпоративно управление, които заедно с останалите правила/процедури/указания (единни за Група „ТЕРЕМ“) допринасят за поддържане доверието на заинтересованите страни в почтеността и стила на управление на Група „ТЕРЕМ“; насърчава се етичното поведение и отговорното вземане на управленските решения.

Ръководството взема предвид и оценява възможностите и рисковете за бъдещата дейност на Група „ТЕРЕМ“, както и за устойчивостта на бизнес модела .

Съветът на директорите е създал организация, единните правила/ политики/процедури да се прилагат от всички контролирани дъщерни дружества, заедно с етичните стандарти в Група „ТЕРЕМ“.

Съветът на директорите насърчава прилагането на високи стандарти за безопасни работни процеси и спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.

Дейността на Група „ТЕРЕМ“ не води до неблагоприятни въздействия върху околната среда. Инвестиционните намерения на Група „ТЕРЕМ“ са свързани с внедряване на иновативни технологии и мощности, въвеждане на автоматизирана система за управление на производството, маркетинга и човешките ресурси, за подобряване на енергийната ефективност.

Важни събития след съставяне на годишния консолидиран финансов отчет

Между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване не са настъпили коригиращи събития или значителни некоригиращи събития, които да влияят на информацията, представена в този финансов отчет, и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания за годината, приключваща на 31 декември 2022 година.

3. ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВИ ФАКТОРИ

Ръководството прилага последователна политика по изследване на рисковете на които е изложено Група „ТЕРЕМ“. В зависимост от пораждащите ги фактори и възможностите за тяхното управление, могат да се разделят на систематични и несистематични.

Систематичните рискове се свързват с общото състояние на макроикономическата среда. Те се отнасят до всички стопански субекти в страната и са резултат от външни за Група „ТЕРЕМ“ фактори, върху които то не може да влияе.

Систематични рискове:

Пораждащи фактори	Характеристики на средата					
<i>Макроикономическият риск се проявява чрез основните макроикономически индикатори – брутен вътрешен продукт, валутен курс, равнище на инфлацията и лихвените равнища, промени в ценовите равнища на фондовия пазар, бюджетен дефицит, безработица и др.</i>	Показатели	2018	2019	2020	2021	2022
	БВП в млн. лв.*	109 964	120 396	120 553	139 012	165 384
	Реален растеж на БВП*	2,7%	4,0%	(4,0%)	7,6%	3,4%
	Инфлация в края на годината	2,3%	3,1%	0,0%	6,6%	14,3%
	Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,66	1,75	1,72	1,65	1,87
	Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,7082	1,7410	1,5939	1,7269	1,8337
	Основен лихвен процент в края на годината	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20
Безработица (в края на годината)	6,1%	5,9%	6,7%	4,8%	4,7%	

Икономически - брутен вътрешен продукт, валутен курс, равнище на инфлацията и лихвените равнища, промени в ценовите равнища на фондовия пазар, бюджет на БНБ и НСИ. Забавянето на икономическия растеж и влошаването на макроикономическите параметри в страната би довело до намаляване на реалните доходи и покупателната способност на населението, което неминуемо ще засегне негативно печалбите на нашето дружество.

Политически - водените в момента бойни действия в световен мащаб. Висок процент от необходимите резервни части за ремонт на бронетанкова техника се обезпечаваха чрез внос от Русия. Това действие е изключително затруднено при режима на наложени санкции срещу Руската федерация, т.е. наложените ограничения за внос не дават възможност „ТЕРЕМ Холдинг” ЕАД да подписва договори за ремонт на бронетанкова техника;

Стратегически - рискът за жизнеспособността на бизнес модела на Група “ТЕРЕМ” може да се прояви в резултат на неблагоприятни промени във външната бизнес среда, в икономическата среда, в политическата обстановка, в нормативната база (регулаторна уредба) и в социалните очаквания.

Възможно е Група “ТЕРЕМ” да не е в състояние да постигне стратегическите си бизнес цели или да изпълни своята бизнес стратегия, в резултат на външни фактори, влияещи върху жизнеспособността на неговия бизнес.

Несистематичните рискове:

Съществуват рискове, върху които Група “ТЕРЕМ” може да упражни контрол. В зависимост от пораждащите ги фактори те могат да бъдат разделени на секторен (отраслов) и оперативен (фирмен) риск.

Секторният (отрасловият) риск е рискът, свързан с развитието на сектора, в който оперира Група “ТЕРЕМ” и в частност Група “ТЕРЕМ”. Той се поражда от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци в този отрасъл, силна конкуренция на външния пазар, нелоялна конкуренция на вътрешния пазар, социални конфликти и др.

Фирменият риск е свързан с дейността на Група “ТЕРЕМ”. Той е специфичен за всяка компания и се влияе от възможността на Група “ТЕРЕМ” да посреща задълженията си.

В тази връзка, другите основни рискове, които биха могли да повлияят на постигането на стратегическите цели на Група “ТЕРЕМ” са :

Риск от свиване на обемите на производство, поради ограничаване на поръчките от основния възложител. Ръководството търси възможности за участие в дългосрочни програми за модернизация и трансформация на отбранителните активи и способности чрез привличане на национален промишлен потенциал или чрез кооперирано транс-национално.

Технологичен риск - съществува постоянен риск съгласно който, Група “ТЕРЕМ” да има такива технологични възможности които го ограничават в изпълнение на големи технологични проекти. Група “ТЕРЕМ” провежда политика по повишаване квалификацията на персонала с цел управление на инвестиционни проекти по модернизация и търсене на възможности за инвестиране в съвременно технологично оборудване и процеси,

Кибер риск за сигурността - наличие на опити за нерегламентирано проникване в ИТ системите на Група “ТЕРЕМ” и опити за измами. Това може да доведе до щети. Група “ТЕРЕМ” провежда политика по непрекъснато актуализиране на вътрешните системи за сигурност и устойчива среда, както и изпълнява мерки, като превенция срещу киберриска.

Риск вследствие на военния конфликт Русия-Украйна - прекратяване на дългосрочни договори за доставки и лицензи, доставка на актуална техническа документация, свързани с дейността на Група “ТЕРЕМ”. Ръководството търси варианти за нови международни пазари за доставки, както и промяна на нормативната уредба по отношение на лицензирането.

Риск от промяна на стратегията - Ръководството се стреми да управлява риска от стратегически грешки чрез непрекъснат мониторинг на различните етапи при изпълнението на своята пазарна стратегия, и резултатите от нея.

Рискове, свързани с управлението - ръководството провежда политика на непрекъснато наблюдение на процесите на ограничаване на разходите за управление и администрация, така че да се поддържа добра обща рентабилност на и предприемане на коригиращи решения.

Риск от недостатъчна ликвидност - намаляване на оперативни парични средства на Група “ТЕРЕМ” в резултат на блокирани финансови средства в размер на около 9,5 млн. лв. през 2014 година в обявената в несъстоятелност Корпоративна търговска банка АД. На 10.06.2019 г. от тези средства (приети вземания) са платени на „ТЕРЕМ Холдинг” ЕАД сума в размер на 1 112 288 лв., на 04.11.2020 г. - 860 024,97 лв, и на 11.05.2021 -507 176,31 лв.

Кредитен риск - съществува риск длъжниците на Група “ТЕРЕМ” да не могат да изпълнят своите (договорни) задължения към предприятието. Група “ТЕРЕМ” извършва периодични наблюдения на процеса по инкасиране на вземанията.

Максималната кредитна експозиция на Група “ТЕРЕМ”, при условие, че неговите контрагенти не изпълнят своите задължения по повод на признатите от Група “ТЕРЕМ” финансови активи, възлиза на съответната им стойност по отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г.:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Вземания от свързани предприятия	247	29
Търговски и други вземания	4 403	3 388
Парични средства и парични еквиваленти	37 206	50 592
Балансова стойност	41 856	54 009

Пазарен/Инвестиционен риск - това е риск от неблагоприятни промени в обменните курсове, лихвените проценти, цените на стоките и колебанията на пазарите.

Валутен риск – съществува риск, стойността на актив или пасив да се промени неблагоприятно, поради промени във валутните курсове.

Голяма част от сделките на Група “ТЕРЕМ” се осъществяват в български лева. Ограничен брой транзакции, деноминирани главно в щатски долари, излагат Група “ТЕРЕМ” на валутен риск. Предприятието притежава разплащателни сметки в евро и щатски долари. Преобладаващата част от сделките в евро (деноминирани в български лева, поради фиксирания валутен курс към еврото), редуцират потенциалната волатилност на разчетите и съответно на валутния риск за Група “ТЕРЕМ”.

Валутният структурен анализ обобщава информацията за експозицията на Група “ТЕРЕМ” към валутния риск, както следва:

Валутен структурен анализ	Бележка	в EUR	в USD	в BGN	Общо
		BGN	BGN	BGN	BGN
31 декември 2022 г.		'000	'000	'000	'000
Финансови активи					
Вземания от свързани предприятия	21,30	-	-	247	247
Търговски и други вземания	20	3 237	57	1 109	4 403
Парични средства и парични еквиваленти	22	2 634	784	33 788	37 206
Общо финансови активи		5 871	841	35 144	41 856
Финансови пасиви					
Търговски и други задължения	26	399	-	1 208	1 607
Общо финансови пасиви		399	-	1 208	1 607

Валутен структурен анализ	Бележка	в EUR	в USD	в BGN	Общо
		BGN	BGN	BGN	BGN
31 декември 2021 г.		'000	'000	'000	'000
Финансови активи					
Вземания от свързани предприятия	21,30	-	-	29	29
Търговски и други вземания	20	2 393	-	995	3 388
Парични средства и парични еквиваленти	22	3 432	236	46 924	50 592
Общо финансови активи		5 825	236	47 948	54 009
Финансови пасиви					
Търговски и други задължения	26	3	34	1 300	1 337
Общо финансови пасиви		3	34	1 300	1 337

Лихвен риск - рискът от загуба на настоящи и бъдещи печалби от неблагоприятни движения в стойността на лихвоносни активи и пасиви, поради промени в лихвените проценти.

Политиката на Група “ТЕРЕМ” е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочното финансиране. Предоставените заеми от компанията-майка към дъщерните дружества са с фиксирани лихвени проценти. Всички други финансови активи и пасиви на Група “ТЕРЕМ” са с фиксирани лихвени проценти.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на Група “ТЕРЕМ” към лихвения риск:

31 декември 2022 г.	бележка №	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
		BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи					
Вземания от свързани предприятия	21,30	247	-	-	247
Търговски и други вземания	20	4 403	-	-	4 403
Парични средства и парични еквиваленти	22	44	-	37 162	37 206
Общо финансови активи		4 694	-	37 162	41 856
Финансови пасиви					
Търговски и други задължения	26	1 607	-	-	1 607
Общо финансови пасиви		1 607	-	-	1 607

31 декември 2021 г.	бележка	безлихвени	с плаващ	с фиксиран	Общо
	№	BGN '000	лихвен %	лихвен %	BGN '000
Финансови активи					
Вземания от свързани предприятия	21,30	29	-	-	29
Търговски и други вземания	20	3 388	-	-	3 388
Парични средства и парични еквиваленти	22	63	-	50 529	50 592
Общо финансови активи		3 480	-	50 529	54 009
Финансови пасиви					
Търговски и други задължения	26	1 337	-	-	1 337
Общо финансови пасиви		1 337	-	-	1 337

Тези рискове се наблюдават активно чрез системата за управление на риска, като се извършват дейности по идентифициране, измерване, оценяване, наблюдение и докладване върху всеки от тях и след това те се контролират или се смекчава тяхното въздействие, до колкото това е възможно.

Ръководството извършва текущ мониторинг на процесите по оценка на риска в рамките на Група “ТЕРЕМ”, за да се гарантира, че рисковете и възможностите са адекватно идентифицирани, оценени и се управляват на подходящо ниво в нашите бизнес процеси и дейности и че е взето предвид индивидуалното и комплексно въздействие на идентифицираните рискове върху Група “ТЕРЕМ”.

Действащите секторни ограничения на Европейския съюз (за продукти, свързани с отбраната), наложени към Руската федерация водят до:

- пропускане на ползи и приходи от ремонт на чужди вертолети, на руски военни кораби и подвижни болници;
- затруднения в доставките на необходимите за ремонта на вертолетите ремонтни комплекти и резервни части;
- невъзможност да се изпълняват задълженията на Група “ТЕРЕМ” към ВВС на БА в мирно и военно време;
- опасност от отказ на руската страна за удължаване срока на притежаваните от Група “ТЕРЕМ” лицензи и доставка на актуална техническа документация; проблеми при участието на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД в конкурси на NSPA, свързани с ремонт на руска военна техника за миротворителни цели и мисии за борбата с тероризма, за подкрепа на съюзниците, но собственост на USA и други страни членки на НАТО извън ЕС.

4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СИСТЕМАТА НА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Вътрешният контрол прилага култура в организацията за най-добрите практики, като решаване на оперативните задачи, подпомага дейността и разглежда нововъзникващи въпроси.

Ръководството на Група “ТЕРЕМ” изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който дава ярна и честна представа за финансовото състояние на Група “ТЕРЕМ” към края на годината, за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Отговорността на ръководството включва и текущо прилагане на система за вътрешен контрол за предотвратяване, разкриване и изправяне на грешки и неверни изложения, допуснати в резултат на действия на счетоводната система. Освен това, ръководството извършва общ преглед на информацията и бизнес процесите, както и на надеждността на IT системите.

В тази връзка, ръководството спазва следните основни принципи в своята дейност:

- придържане към определена управленска и счетоводна политика, надлежно документирана и оповестявана във финансовите отчети;
- извършване на всички операции в съответствие със законовите и подзаконовите нормативни актове, при спазване на ясна организационна структура с определени нива на вземане на решения и отговорност за съответната операция;

- отразяване на всички събития и операции своевременно, с точен размер на сумите в подходящите сметки и за съответния отчетен период, така че да позволяват изготвянето на финансовите отчети в съответствие с конкретно зададената счетоводна рамка;
- спазване на принципа на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите;
- текущ контрол върху вземанията, задълженията и паричните наличности;
- установяване и прекратяване на измами и грешки;
- идентификация и контрол на риска, като рутинни аспекти на управленската отговорност;
- пълнота и правилност на счетоводната информация;
- изготвяне на надеждна финансова информация; придържане към _ Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО/МСС), одобрени за прилагане от комисията на Европейския съюз и спазване на принципа на действащо предприятие.

Контролната среда в Група “ТЕРЕМ” се характеризира с директна комуникация с вземащите решения мениджъри (Съвет на директорите), което обуславя бързина на процеса, както и със силно застъпени вербални контролни процедури.

Ръководството е на мнение, че системата за вътрешен контрол дава разумна гаранция за информацията, обхваната във финансовите отчети. Въпреки това, всяка система за вътрешен финансов контрол може да предостави само разумна, а не абсолютна гаранция срещу съществени отклонения или загуби.

5. ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОГРАМА

Производствено-стопанската дейност на „ТЕРЕМ-Холдинг” ЕАД и дъщерните му дружества през 2022 г. беше организирана при следните условия:

1. През 2022 г. Група „ТЕРЕМ” отчита **увеличение от 1,9%** на общия обем произведена продукция спрямо предходната 2021 г. Като се отчита неспокойната международна обстановка неблагоприятната бизнес-среда в световен план и обвързаността с Русия по отношение доставки на резервни части и материали и др., средносрочните перспективи пред Групата са за очаквано намаление обема продукция през следващите отчетни периоди и все по-трудно преодоляващи се затруднения в бизнеса.

2. Извършените услуги по специализиран ремонт, производство и модернизация на въоръжение и военна техника **намаляват** своя дял в общо произведената продукция. През 2022 г. те са **35,03%**, а през съпоставимата 2021 г. са заемали 48,22% от общо произведената продукция;

3. Продукцията (в т.ч. услуги) за Министерството на отбраната **намалява** своя дял в общо произведената продукция – през 2022 г. той е **20,45%** от общия обем на продукцията, а за съпоставимия период на 2021 г. е бил 38,92%;

4. Епидемичната обстановка в страната наложи ръководството да даде приоритет на здравето и безопасността на персонала и да бъдат внедрени работни практики и протоколи за Covid-19 в съответствие с насоките на правителството и органите за обществено здраве;

5. Разпространението на заразата от Covid-19 доведе до допълнително състояние на икономическа несигурност. Не всички дъщерни дружества отговориха на изискванията за получаване на правителствената подкрепа на бизнеса по време на пандемията, налагаше се отпускане на заемни средства за посрещане на ликвидни затруднения.

6. От началото на 2022 г., като цяло, натовареността е неритмична независимо от провежданите преговори и търговски активности, извършени към настоящия момент. От друга страна, санкциите на ЕС спрямо Руската Федерация и войната в Украйна водят до сътресения при доставките на резервни части от Русия и Украйна и възпрепятстват придвижването на военна техника за ремонт, което води до забавяне изпълнението на ремонтите. Ръководството следи развоя на събитията, повлияни от войната в Украйна, а също и обстановката от Covid-19 у нас и в страните на бизнес-партньорите ни за предприемане на навременни мерки за преодоляване на евентуални кризисни ситуации.

През 2022 г. в Група „ТЕРЕМ“ е произведена продукция за **35 726** хил. лв., в т.ч.:

- специална продукция	12 514
- гражданска продукция	23 212

Дейността на ръководството беше насочена към изпълнение на бизнес-разчетите в Групата за 2022 г. Обобщена информация за степента на изпълнение на производствените програми в Група „ТЕРЕМ“ за 2022 г., по видове направления/продукция, е както следва:

За 2022 г.	Обобщени БП на ЕООД в Група ТЕРЕМ	Сумарно ЕООД	"ТЕРЕМ-КРЗ ФА" ЕООД		"ТЕРЕМ - Летец" ЕООД		"ТЕРЕМ - Ивайло" ЕООД		"ТЕРЕМ - Хан Крум" ЕООД		"ТЕРЕМ - Цар Самуил" ЕООД		
			Отчет	Отчет	Иzp. план	Отчет	Иzp. план	Отчет	Иzp. план	Отчет	Иzp. план	Отчет	Иzp. план
			хил.лв.										
Произведена продукция	39 911	35 726	25 687		4 099		3 188		1 340		1 412		
А. Специална продукция	19 450	12 514	5 404	108%	2 643	71%	2 370	80%	1 070	25%	1 027	149%	
- продукция на МО	9 910	7 307	4843		1 488		230		264		482		
- специален износ	960	0	0		0		0		0		0		
- друга специална	8 580	5 207	561		1 155		2140		806		545		
Б. Гражданска продукция	20 461	23 212	20283		1 456		818		270		385		

Дружествата отчитат произведените обеми на база на заложените разчети в техните (индивидуални) бизнес-програми за 2022 г., като общото им изпълнение достига **90%** от планираното за 2022 г. Подробен анализ на резултатите от дейността на всяко едно от дружествата е представен по-долу:

„ТЕРЕМ - Летец“ ЕООД, гр. София

За 2022 г.			
БП хил.лв	Отчет хил.лв	Разлика хил.лв.	Изпълне- ние
5 800	4 099	-1 701	70,67%

Производствената програма на „ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД за 2022 г. е изпълнена на **70,67%**. Отчита се **увеличение със 12,89%** в обема на текущо произведената продукция, спрямо предходната 2021 година.

Структурата на произведената продукция за 2022 г. в хил. лв. е:

- специална продукция	2 643
- гражданска продукция	1 456

36% от извършените ремонтни дейности през отчетния деветмесечен период са възложени от Министерството на отбраната .

Съгласно рамково споразумение от 2019 г. за изпълнение на капитален ремонт на два броя вертолет Ми-17 и четири броя вертолет Ми-24В от състава на ВВС на Р България, през м. декември 2021 г. бе подписан договор за капитален ремонт на още един вертолет Ми-24В рег. знак 146, който постъпи в завода за ремонт в началото на м. февруари 2022 г. Завършването на ремонтните работи е възпрепятствано от спирането на РС и договора от страна на МО.

Съвета на Европа със свой Решение въведе поредни изменения в Решение 2014/512/ОВППС от 31.07.2014 г. и Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 от 31.07.2014 г. с което въведе допълнителни ограничения към физически и юридически лица от Руската Федерация в т.ч. и АО „Вертолеты России“, подизпълнител на „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД по Рамково споразумение № УД-12-38/02.07.2019 г. (спряно с писмо от МО). Тези забрани също оказват влияние върху изпълнението на договорите между АО „Вертолеты России“ и „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД.

Допълнително, във връзка с ответни ограничителни мерки на Руската Федерация, АО „Вертолеты России“, в резултат на настъпване на посочените обстоятелства, е загубена възможността за изпълнение в срок на задълженията по допълнителни споразумения, които не са спрени или прекратени, както следва:

- № RH-100-19-0101-11-01-SA-12 от 07.12.2021 г., към договор № RH-100-19-0101-11-01 от 14.06.2019 г., касаещо услуги по събиране, обобщаване и систематизиране на информацията за условията на експлоатация и техническото състояние на вертолет Ми-24В, регистрационен знак 146 и заводски №150721, с цел определяне на възможността за индивидуално увеличение на вертолета на назначения срок на служба над 40 години, за осигуряване на установения пълен междуремонтен срок на служба от 7 години, след изпълнение на капиталния му ремонт;

- № 18 от 07.12.2021 г. към договор № RH-15-0645-04-1 от 14.12.2015 г., касаещо доставка на резервни части, необходими за ремонта на вертолет Ми-24В, регистрационен знак 146 и заводски №150721.

Допълнително с Указ на Президента на Руската федерация № 252 от 03.05.2022 г. относно прилагане на ответни специални икономически мерки във връзка с неприятелските действия на някои чуждестранни държави и международни организации се забранява сключването на договори с юридически лица по отношение на които се прилагат специални икономически мерки, както и се забранява изпълнението на задължения по действащи договори.

Невъзможността на руската страна да приеме имуществото за ремонт поради Решение на Съвета на Европа 2022/327 от 25.02.2022 г. относно приети ограничителни мерки на ЕС спрямо Русия във връзка с действията на Русия, дестабилизиращи ситуацията в Украйна и спирането на действието на разрешението за износ от МКЕКНОМУ по своята същност са форс-мажорни обстоятелства, които водят до забавяне в изпълнение на задълженията на ТЕРЕМ по договора с МО (спрян с писмо от МО) в частта за доставка на ремонтирани двигатели, Аи-9В, ВР-24 и турбохладилник с цел техния монтаж на вертолет Ми-24В със зав. № 150721, както и на задълженията на ТЕРЕМ по допълнително споразумение № RH-100-19-0101-11-01-SA-11 от 07.12.2021 г., към договор № RH-100-19-0101-11-01 от 14.06.2019 г. с АО „Вертолеты России“ и договор № С401220102011 от 14.12.2021 г. с „ТЕРЕМ-Летец“ ЕООД (спрян с писмо от ТЕРЕМ).

Също така, АО „Вертолеты России“ със свое писмо с изх. рег. № 4942/02.14.02 от 28.03.2022 г. ни информира за форс-мажорни обстоятелства във връзка с Решение на Съвета на Европа 2022/327 от 25.02.2022 г. и издадените впоследствие указ №100 от 08.03.2022 г. на президента на Руската Федерация относно приемане на специални икономически мерки в сферата на външноикономическата дейност с цел осигуряване на сигурността на Руската Федерация и постановление на Правителството на Руската Федерация № 311 от 09.03.2022 г. относно мерките по реализация на указ №100 от 08.03.2022 г. на Президента на Руската Федерация, поради които компанията не може да изпълни в срок задълженията си по допълнително споразумение № RH-100-19-0101-11-01-SA-12 от 07.12.2021 г., към договор № RH-100-19-0101-11-01 от 14.06.2019 г. за осигуряване на представител на Конструктора/производителя с цел изпълнение на дейности по увеличаване на календарния срок на експлоатация на вертолета, което е форс-мажорно обстоятелство и влияе върху невъзможността за изпълнението на задължението на Изпълнителя по договора с МО.

Понастоящем, изпълнението на договор № С401220102011 от 14.12.2021 г. с „ТЕРЕМ-Летец“ ЕООД е спряно от ТЕРЕМ, като до спирането на договора, етапите по него са приети след подписване на протокол от представител на „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД. За изпълнението на всички етапи и оставащия обем и стойност на дейности е изготвен констативен протокол.

Допълнително, с писмо с изх. рег. № 04.13.92 от 06.10.2022 г., МО ни информира, че спира за неопределен срок договор № УД-12-82/13.12.2021 г. към Рамково споразумение № УД-12-38/02.07.2019 г., като „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД трябва да продължи да плаща гаранции по договор № УД-12-82/13.12.2021 г., както за добро изпълнение, така и за авансово плащане, през целия период на спиране на договора, което въпреки обявения форс-мажор от наша страна, продължава да се настоява от страна на МО. От своя страна „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД също спря договор № С401220102011 от 14.12.2021 г. с „ТЕРЕМ-Летец“ ЕООД. Това спиране, доведе до предаване на претенции от „ТЕРЕМ-Летец“ ЕООД към „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД за съхранение на вертолета и неговите агрегати, които претенции са предявени от „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД към МО.

Изпълнени са поръчки за капитален ремонт и модернизация на агрегати, блокове и компоненти от комплекцията на вертолетите от серията „Ми“, както и поръчки за услуги, свързани с авиационна техника, които допринасят за повишаване натовареността на предприятието. Такива поръчки е планирано да се изпълняват и през следващите отчетни периоди. Извършена е проверка на измервателни уреди на ВФ 54 320 – Божурище.

Продължава ремонта на вертолет Ми-24Д заводски №730202, собственост на частна фирма, постъпил през второ тримесечие на 2022 г.

Продукцията с гражданско предназначение обхваща извършени галванични услуги, ремонт на авиационни агрегати за вертолетите тип „Ми“ и изработка на резервни части за вертолетите. Извършени са техническо обслужване, съхранение и охрана на авиационна техника, собственост на външни фирми-възложители. Тези дейности са застъпени в плана и за 2023 година.

Има подписан договор за капитално-възстановителен ремонт вертолет Ми-8 рег. знак TN-369 на МО на Република Конго, който не е постъпил за ремонт. Водят се преговори с египетските ВВС и други структури относно участието ни в търг за ремонт на 20 броя вертолетите Ми 24 и 25 броя вертолетите Ми 17 В-5.

Търсенето на нови възможности е насочено зад граница – намиране на посредници чрез, които да се явят нови клиенти и се установи директен контакт с тях. Работи се за разширяване продуктовата гама с гражданско предназначение – участие в изработка на безпилотен летателен апарат, предназначен за използване при провеждане на операции в много тежки условия. Продължава обучението на специалисти от завода за придобиване на Бривет по отношение ремонт на агрегати на въздухоплавателни средства, които имат европейски сертификат – ориентацията към момента е за агрегати на вертолетите Ми-171Е и Ка-32ВС, които са сертифицирани в ЕС.

„ТЕРЕМ - Хан Крум” ЕООД, гр. Търговище, вкл. Обособено производство „ТЕРЕМ-Овеч“ – гр. Провадия

За 2022 г.			
БП	Отчет	Разлика	Изпълне-
хил.лв	хил.лв	хил.лв.	ние
5 381	1 340	-4 041	24,90%

Произведено е **24,9%** от планираното за 2022 г.. Отчита се значителен **спад от 66%** спрямо съпоставимата 2021 година по отношение на обема продукция.

Структурата на произведената продукция за 2022 г. в хил. лв. е:

- специална продукция	1 070
- гражданска продукция	270

Извършена е модернизация на 9 броя танк Т-55 с монтаж на динамична защита, както и на система ТУЧА. Произведени са резервни части, сглобени агрегати и предпродажбена подготовка на 42 броя вериги, възложени от частни фирми.

Завършено е техническо обслужване на базова машина 2С1 „Гвоздика“, възложено от „ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД

Продължава изпълнението по договора за модернизация на 44 броя танк Т-72 и 3 броя МТ-ЛБ за нуждите на Министерството на отбраната. Завършени и сдадени са 19 броя Т-72 и 1 бр. МТ-ЛБ; по нови 13 броя Т-72 се извършват дейности на различен етап и се очакват още 8 броя да постъпят в завода в скоро време.

Завършен е среден ремонт на танк Т-72 по съгласуван технологичен процес с възложителя – частна фирма. По договор с частна фирма е изпълнено замяна на цев на оръдие на танк Т-72 и ремонт на ТПД-К1 на Т-72.

В обособено производство в гр. Провадия (бивше „ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД) е извършен ремонт на автомобили УРАЛ-375, изпълнени са допълнителни дейности по искане на възложителя на 4 броя. Приключен е първи

етап от Рамков договор за ремонт на 10 броя товарни автомобили ТАТРА 815 за нуждите на Министерството на отбраната. В процес на изпълнение е втори етап по договора – ремонтират се нови 8 броя автомобили ТАТРА 815. Продължава производството на 60 комплекта тръбни елементи с материал на клиента – частна фирма.

Пак за нуждите на частни фирми се работи по следните договори:

- производство на 2 броя фургони за работилници за ремонт на бронетанкова техника на шаси УРАЛ бхб;
- сглобяване с предпродажбена подготовка 10 бр. вериги;
- стендови изпитания на 4 бр. двигатели УТД-20;
- техническо обслужване и боядисване на до 50 бр. МТ-ЛБ;
- ремонт на 1 бр. танково оръдие Д10Т;
- капитален ремонт на 5 броя танк Т-72 и ревизия и предпродажбено обслужване на 5 броя танк Т-72;
- механична обработка на 18 броя венец;
- сглобяване и боядисване на 28 бр. ролка опорна за танк Т-72.

Очаква се доставка от възложителите (частни фирми) за стартиране дейностите по сключени договори за производство на 650 бр. триноги.

В частта на гражданската продукция, са извършени ремонти на снегорини, изработени са детайли и възли за ЖП вагони и производство на шамповки и други детайли, което ще продължи и през следващия отчетен период. Има поръчка от швейцарска фирма за изработване на шанцовани детайли. В обособено производство „Овеч“ са изработени офис-мебели за „ТЕРЕМ-Холдинг“ ЕАД и дограма за „ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД.

На територията на обособено производство „ТЕРЕМ – Овеч“, съвместно с чешките заводи „ТАТРА“, беше изграден център за ремонт на военни камиони на марката „ТАТРА“. Оборудването е доставено, извършено бе и обучение от чешки специалисти за работа с уредите и ремонтните дейности. Базата е сертифицирана от „ТАТРА“ за извършване на ремонт, поддръжка и доставка на резервни части. Информирани са и потенциални клиенти за придобитите възможности. Очакванията са за поръчки и от граждански организации, с което да се разшири производствения капацитет и да се увеличат приходите на предприятието.

Водят се преговори за производство на ЗИП за МТ-ЛБ, шамповани детайли и резервни части и консумативи за бронетанкова техника, както и нови поръчки за обработка на колела за вагони.

Войната в Украйна ще се отрази негативно върху срока на изпълнение на договорите за ремонт, респективно върху цялостната дейност, поради неизпълнение на доставки за резервни части и ЗИП от Украйна, необходими за ремонтните дейности.

„ТЕРЕМ - КРЗ Флотски Арсенал Варна“ ЕООД, гр. Варна

За 2022 г.			
БП хил.лв	Отчет хил.лв	Разлика хил.лв.	Изпълне- ние
23 810	25 687	1 877	107,88%

За 2022 г. се отчита **107,88%** изпълнение на бизнес програмата, в частта на произведената продукция. Производството бележи **ръст от 16,33%** спрямо предходната 2021 година.

Структурата на произведената продукция за 2022 г. в хил. лв. е:

- специална продукция 5 404
- гражданска продукция 20 283

Производствената дейност през отчетния период беше изцяло съсредоточена в докови, класови ремонти и възстановителни дейности на моторни кораби и танкери, фрегата, корвета, миночистач и гранични полицейски катери. Най-съществен е дела на гражданската продукция - **79%** от общия обем.

През отчетния период бяха завършени следните ремонтни дейности, възложени от Български Военноморски сили при Министерството на отбраната, които представляват **18,8%** от общия обем продукция за периода:

- доковия ремонт на фрегата „Верни“;
- аварийен ремонт на двигател на фрегата „Смели“;
- аварийен ремонт на главен десен двигател на корвета „Решителни“;
- ремонт на водолазен катер;
- ремонт на хидрографски катер б.н.231;
- доков ремонт на моторен влекач Мизар б.н.323;
- монтаж на дизел-редукторни агрегати на Базов миночистач „Прибой“
- доков ремонт на БМ Шквал с б.н. 62;
- доков ремонт водолазен катер, б.н. 223, собственост на ВМС.

В края на м.септември 2021 г. е подписано 4-годишно рамково споразумение с МО за доков ремонт на кораби от състава на ВМС за определени проекти (Клас Е-71, 1159, 1241.1, 1241.2, клас „Трипърти“, 130, „Протео“, 650, 250,,106, Минен заградител, „Мизар“, 160, 245, и 612), което е в процес на реализация.

През м. ноември 2022 г. е подписан рамков договор с ВМС за техническо обслужване и ремонт на минно въоръжение.

В края на 2022 г. стартираха дейностите по техническа поддръжка на подвижен брегови ракетен комплекс „Рубеж“, възложени от ВМС, които ще продължат и през следващия отчетен период.

Ремонтирана е моторна яхта, като яхта с подобни размери не е докувана във Варненската акватория. Работи се по ценови предложения за ремонти и на други яхти. Извършени са ремонти на моторни кораби, възложени от чуждестранни фирми – украински, немски, турски, гръцки и български. Завършено е преустройство на докова част, преустройство и монтаж на баластна система, ремонт на дълбачки и др.

Само през четвърто тримесечие на 2022 г. е завършен ремонта на десет моторни кораба и дълбачка, собственост на чуждестранни фирми. Успешно беше завършен проект със значителен по обем ремонтни работи по м/к Милфорд. Започнати са мащабни ремонтни дейности на четири кораба, които ще продължат и през първо тримесечие на 2023 г.; кораборемонтния график е запълнен и се планират дейности за второ тримесечие на текущата година. Продължава договора за техническа поддръжка на специализирани кораби тип „дълбачки“.

Изпълнен е договор за следгаранционно поддържане на гранични катери за ГПК-Бургас МВР. Група “ТЕРЕМ” ще участва в обществена поръчка за определяне на изпълнител за следващото рамково споразумение с ГПК-Бургас МВР.

Завършени са два пилотни проекта за Група “ТЕРЕМ” - две последователни модернизации на специализирани кораби с възможност за превозване на контейнери.

Ще продължи предоставянето на услуги и техническо обслужване по договори с фирми - собственици на моторни кораби.

Във връзка с войната в Украйна благоприятните очаквания за пазарни перспективи се осуетиха, много партньори се въздържат от сключване на договори - руските поради невъзможността за придвижване на корабите от санкциите спрямо Русия, а другите чуждестранни фирми поради близостта с войната се опасават от навлизането на техни плавателни съдове в Черно море. Увеличиха се поръчките за украински корабособственици, те се изпълняват успешно и има тенденция за увеличаването им. Извън предвижданията са и увеличаване на поръчките от турски корабособственици, различни от утвърдените клиенти на Група “ТЕРЕМ”.

„ТЕРЕМ-Ивайло“ ЕООД, гр. Велико Търново

За 2022 г.			
БП ХИЛ.ЛВ	Отчет ХИЛ.ЛВ	Разлика ХИЛ.ЛВ.	Изпълне- ние
3 970	3 188	-782	80,30%

Планът за 2022 г. за произведената продукция е изпълнен на **80,3%**. Производството бележи ръст от **52,68%** спрямо 2021 г.

Структурата на произведената продукция за 2022 г. в хил. лв. е:

- специална продукция	2 370
- гражданска продукция	818

Едва **7%** от общия обем дейности е за нуждите на Министерството на отбраната, **67%** е дела на специалната продукция по поръчки на частни фирми.

През отчетния период са завършени следните поръчки:

- изработени са 84 броя Лафет за стрелба със 7,62 мм картучница ПКМ за катер.
- извършена е дефектация, обслужване и комплексна проверка на 10 бр. зенитни установки ЗКУ-2;
- дефектация, проверка и техническо обслужване на мерни прибори на 9 броя МТ-12;
- модернизация на един опитен образец на изделие БТР-60 „Чайка“;
- ремонт на ПОУ – връщач и боен спирач, хидравличен крик за 152 мм оръдие-гаубица Д20;
- монтаж на купол върху бронирана машина „Рила 8x8“;
- изработване на 110 броя Устройство за стрелба с 14,5 мм КПВ/КПВТ от земя и дефектация и техническо обслужване на 79 броя 14,5 мм КПВТ
- възстановителни дейности по 10 броя МТЛБ;
- дефектация на 1 брой 100 мм ПТО МТ-12;
- допълнителни дейности по 4 бр. УРАЛ 375 и 2С1 – изработка на ЗИП и резервни части;
- дефектация на 50 броя среден противотанков гранатмет СПГ-9;
- производство на 10 броя пускови установки ПУ-2М;
- демилитаризация и модернизация на 50 броя изделия МТ-ЛБ;
- ремонт и техническо обслужване на 18 броя 122 мм оръдия САУ „Гвоздика“ 2С1 и 10 броя БМ 21 (ГРАД);
- модернизация на опитен образец БМ-21 с монтаж на специална част от УРАЛ 375 на УРАЛ 4320
- ремонт на СПГ-9/9М и оптичен мерник – 42 комплекта;
- Дефектация, обслужване и комплексна проверка на 10 бр. зенитна установка ЗКУ-2.

По договор с „ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД е извършена дефектация и ремонт на 1 брой ТПД-К1 и 1 брой ПОУ за танк Т-72.

Гражданската продукция е основно услуги за галванични покрития на традиционни клиенти.

За следващите отчетни периоди ще продължат започнатите дейности, възложени от частни фирми:

- довършителни работи по модернизация на изделие БМ-21НА и БТС-2 – втори етап;
- монтаж на детайли и части върху цев сб.3 от 7,6 мм картучница ПК;
- дефектация на 56 броя изделие 9П135М – не е стартирал;
- модернизация на 30 бр. изд. 9П148 (БРДМ-2);
- проверка техническото състояние и възстановяване на параметри на 20 броя прицел ТШ 2Б-32 за танк Т-55;
- дефектация и ремонт на 20 броя ПОУ за 2А31 и 15 броя уравновесителен механизъм;
- изработване на 108 броя Устройство за стрелба с 14,5 мм КПВ/КПВТ от земя;
- дефектация и ремонт на 20 броя изделия МТ ЛБ и изработване на индивидуален комплект за защита;
- ремонт на 3 броя 122 мм САУ „Гвоздика“;

- предексплоатационен ремонт и технически обслужване на 1 брой 152 мм оръдие – гаубица Д 20;
- изработване на 3 комплекта индивидуален ЗИП за 2А31;
- ремонт на СПГ – 9/9М и оптичен мерник ПГО/К-9 – 3 комплекта;
- ремонт на 67 броя 82 мм минохвъргачки и доставка на 60 броя ЗИП за 82 мм МХ ;
- ремонт артилерийската част на 4 броя БМ-21 и монтаж на базова машина УРАЛ4320

Подписани са договори и предстои стартиране ремонта на 67 броя 82 мм минохвъргачка и ремонта на 1 брой 100 мм оръдие МТ 12.

Очаква се да продължи модернизацията на опитния образец на изделие МТ-ЛБ върху базово шаси, възложен от частна фирма.

Пазарните перспективи в краткосрочен план са свързани с възложени поръчки от частни фирми:

- трансформация на картечници – от 26 броя 12,7 мм установки ДШК-2УК в 52 броя ДШК-М;
- доставка на резервни части за артилерийски системи и и за 122 мм гаубица Д-30, 130 мм оръдие М-46 и РСЗО „Град“;
- проверка и еталониране на въздухозареждач.

„ТЕРЕМ-Цар Самуил” ЕООД, гр. Костенец

За 2022 г.			
БП	Отчет	Разлика	Изпълне-
хил.лв	хил.лв	хил.лв.	ние
950	1 412	462	148,63%

Постигнатите резултати от „ТЕРЕМ - Цар Самуил” ЕООД през 2022 г. показват **ръст от 81,26%** на произведения обем спрямо 2021 г. С произведената продукция Група “ТЕРЕМ” е изпълнило **148,63%** от планираното за 2022 г..

Структурата на произведената продукция за 2022 г. в хил. лв. е:

- специална продукция 1 027
- гражданска продукция 385

През второ тримесечие на т.г. завърши унищожаването на боеприпаси, елементи за тях, взривни вещества и пиротехнически изделия по договор с Министерството на отбраната като тези дейности заемат 38.9% от производствения профил от началото на текущата година.

През 2022 г. са завършени и следните поръчки/изделия:

- производство на една партида от 5 хил. броя бустер Т-800 (допълнителен детонатор);
- основен ремонт на 3 800 бр. БП калибър 14,5x114 мм;
- изработка на пресовки от ТЕН;
- изработка на лети бустери Т430;
- ремонт опаковка на 12,7 мм патрони;
- изработка на шашки от гекфол;
- преработени са 122 мм халосни изстрела с намаляване на количеството барут;
- изработка на изделие 9Х227П – 3 хил.бр.;
- ремонт на изстрели – 122 мм, 100 мм и 152 мм;
- дефектация и предпродажбена подготовка на 1847 броя 122 мм ОФ изстрели за 2-С1;
- предпродажбена подготовка на 100 мм кумулативни изстрели за оръдие МТ 12;
- утилизация на боеприпаси;
- почистване и боядисване на 57 мм ОФ изстрели.

В края на месец септември е подписан договор за изработване на 15 хил. броя димни гранати, но дейностите не са започнати тъй като клиента не е доставил материалите за производство.

При доставка на материали ще продължи ремонта на 122 мм ОФ изстрели за БМ-21 без бойна част – 363 броя.

През четвърто тримесечие са подписани три договора, които не са стартирали изпълнение и ще осигурят заестост за по-продължителен период в случай, че доставките на материалите от клиента (частни фирми) са навременни и регулярни – снабдяване на 120 мм ОФ мини и 122 мм ОФ снаряди, както и монтаж на ялова втулка и боядисване на 122 мм. изстрел за РСЗО БМ21 (ГРАД).

Планирано е при подаване на комплектовъчни елементи от клиента, да продължи работата по:

- изработване на 530 броя супресор за ловни карабини;
- сборка на неуправляеми авиационни ракети С-8 КОМБЕ – 5000 бр.

Реализацията на гражданска продукция е ограничена само до производството на ръчни колички с един и с два лагера.

Извършени са пробни изпитания съвместно с БАН за производство и ремонт на различни боеприпаси, за снабдяване по метода на лееене и сборка на изд. АХГ-7ВСП. Пазарните перспективи включват усвояване производството на термобарични минохвъргачки, артилерийски изстрели и сборка на изстрели за БМ 21 и се подготвя започване на серийно производство, след доставка на елементите от възложителя, както и участие в разработката и производство на гилзи за 122 мм. изстрел в комбинация с метален подон – пластмасова Извършва се предпродажбена подготовка и ремонт на 4 хил. бр. 122 мм ОФ изстрели. Има готовност за производство на промишлени и взривни вещества и бустери, както и производството на офанзивни и дефанзивни ръчни гранати. Планира се развитието на пиротехническото направление в продукти със специално и гражданско приложение. Предвижда се модернизация и усъвършенстване на площадката за унищожаване на пиротехнически изделия. В средносрочен план предстои усвояване производството на РСЗО С-8 и ремонта на БМ-21 „ГРАД“.

Група “ТЕРЕМ” участва в обществена поръчка за утилизация на боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия.

Усилията са насочени към търсене на допълнителни възможности за подписване на нови договори за производство на специална и гражданска продукция, с цел стабилизиране на производствено – стопанската дейност, осигуряване на регулярни парични постъпления и за изпълнението на годишната производствена програма.

6. ВОЙНА В УКРАИНА

В отговор на нахлуването на Русия в Украйна през месец февруари 2022 г. много държави наложиха различни санкции и експортен контрол, включително допълнителни ограничения по отношение на руския държавен дълг; разширено ембарго върху търговията, вноса и износа; санкции срещу множество лица и компании, включително големи руски финансови институции; ограничения на капиталовия пазар (секторни санкции) за ново финансиране за посочени руски компании; забрани за нови инвестиции в определени услуги. Определени санкции бяха наложени и на Беларус.

Войната допълнително повиши цените на енергията, особено в Европа, утежнявайки инфлационния натиск във време, когато разходите за живот вече се покачваха бързо по света поради продължаващите въздействия на пандемията COVID-19. Тъй като предприятията в много икономики преминават през по-високи разходи за енергия, транспорт и труд, инфлацията достига високи нива, принуждавайки централните банки да затегнат паричната политика по-бързо от очакваното.

Във връзка с продължаващата руска инвазия в Украйна и високата несигурност за скорошното ѝ прекратяване, оценката на икономически последици за световната икономика става по-мрачна. Шоковете, отприщени от войната, удрят икономиката на страните от Европейския съюз както пряко, така и непряко, като я насочват към по-нисък растеж и по-висока инфлация. Бързото нарастване на цените на енергийните и хранителни стоки подхранват глобалния инфлационен натиск и предизвикват по-бърз отговор на паричната политика отколкото се предполагаше по-рано.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на неяснотите относно ефекта на наложените санкции и ограничения Група “ТЕРЕМ” е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които

биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск във връзка с тези събития. Ръководството на Група “ТЕРЕМ” е идентифицирало изложеност на кредитен риск във връзка с предоставени аванси на Руска компания в размер на 2 569 хил.лв. към 31 декември 2022 г. В тази връзка през 2022 г. Ръководството на Група “ТЕРЕМ” е взело решение да начисли очаквана кредитна загуба в размер на 445 хил. лв.

Тъй като ситуацията е изключително динамична, ръководството на Група “ТЕРЕМ” не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние по отношение на общите ефекти върху националната икономика, инфлационните процеси, цените на енергийните ресурси, но счита, че е възможно да има негативно влияние.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на Войната в Украйна и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите

7. ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД И АНАЛИЗ

Обобщени резултати и финансова рамка

Информацията в консолидирания финансов отчет е представена след последователно прилагане на счетоводните политика, подкрепени от разумни и надеждни преценки и оценки, направени от ръководството.

Ръководството е разгледало счетоводните процедури, значителните или необичайни транзакции и всички промени, свързани с тях. Разгледани са всички правни и данъчни въпроси, които биха могли да повлияят съществено на индивидуалния финансов отчет. Приет е принципа „Действащо предприятие“ и е направена оценка за жизнеспособността на бизнеса в обозрим период от време (най-малко 12 месеца след датата на финансовия отчет).

Индивидуалният финансов отчет е в процес на одит от независим регистриран одитор, експерт-счетоводител, който е получил неограничен достъп до всички финансови записи и свързаните с тях данни, включително протоколи от заседание на Съвета на директорите на „ТЕРЕМ — Холдинг” ЕАД. Предстои финализиране на одита.

Структура на приходите:

	2 022	2 021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Приходи от договори с клиенти	63 853	43 337	20 516	47%
Други приходи	6 079	4 163	1 916	46%
Печалба от продажба на нетекущи активи	62	77	(15)	-19%

Увеличението на приходите спрямо предходния период се дължи на отчитане на дейностите по договор с Министерство на отбраната за модернизация на бойна техника, започнали през 2022 година и със срок на изпълнение до края на 2023 година.

Структура на разходите:

	2 022	2 021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Разходи за материали	(28 172)	(12 314)	(15 858)	129%
Разходи за външни услуги	(12 446)	(12 319)	(127)	1%
Разходи за персонала	(23 705)	(22 176)	(1 529)	7%
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	5 610	1 009	4 601	456%
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	(2 221)	(2 465)	244	-10%
Разходи за обезценка/Възстановена обезценка на финансови активи	(872)	507	(1 379)	-272%
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	(889)	(6)	(883)	14717%
Себестойност на продадени стоки и други краткотрайни активи	(1 965)	(1 614)	(351)	22%
Капитализирани разходи и други суми с корективен характер	126	290	(164)	-57%
Други разходи, в т.ч. изменения в обезценки и провизии	(759)	(339)	(420)	124%

	2 022	2 021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Печалба от инвестиции в асоциирани предприятия	113			
Финансови разходи	(459)	(268)	(191)	71%
Финансови приходи	11	79	(68)	-86%
Други финансови позиции	12	28	(16)	-57%

Увеличението на разходите на материали, спрямо предходния период се дължи на доставката на системи, които се влагат в модернизацията на бойна техника по договор с Министерство на отбраната.

Структура на актива:

	2 022	2 021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Имоти, машини и съоръжения	21 627	23 825	(2 198)	-9%
Нематериални активи	211	423	(212)	-50%
Инвестиционни имоти	11 015	4 758	6 257	132%
Инвестиции в асоциирани предприятия	113	-	113	0%
Отсрочени данъчни активи	887	670	217	32%
Материални запаси	42 157	24 775	17 382	70%
Търговски и други вземания	24 541	37 202	(12 661)	-34%
Вземания от свързани лица	1 013	1 587	(574)	-36%
Парични средства и парични еквиваленти	37 206	50 592	(13 386)	-26%

Структура на пасива:

	2 022	2 021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Акционерен капитал	53 331	53 331	-	0%
Други резерви	68 047	67 119	928	1%
Неразпределена печалба (загуба)	(69 472)	(65 231)	(4 241)	7%
Текуща печалба (загуба)	(347)	(2 246)	1 899	-85%
Пенсионни и други задължения към персонала	1 487	1 621	(134)	-8%
Търговски и други задължения	165	-	165	
Търговски и други задължения	25 906	3 814	22 092	579%
Провизии	23	97	(74)	-76%
Текущи задължения към свързани лица	51 123	81 523	(30 400)	-37%
Пенсионни и други задължения към персонала	3 442	2 571	871	34%
Задължения за данъци	364	1 233	(869)	-70%

Структура на паричните потоци:

	2 022	2 021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(12 084)	971	(13 055)	-1344%
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(391)	(365)	(26)	7%
Нетен паричен поток от финансова дейност	(902)	(7)	(895)	12786%
Нетно изменение: увеличение / (намаление) на пари и парични еквиваленти	(13 377)	599	(13 976)	-2333%
Пари и парични еквиваленти в края на периода	37 206	50 592	(13 386)	-26%

Обобщените финансови показатели са следните:

Показатели	2022	2021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Нетекущи активи	33 853	29 676	4 177	14%
Текущи активи	104 917	114 156	(9 239)	-8%
Активи държани за продажба	-	-	-	0%
Материални запаси	42 157	24 775	17 382	70%
Търговски и други вземания	24 541	37 202	(12 661)	-34%
Краткосрочни финансови активи	1 013	1 587	(574)	-36%
Парични средства	37 206	50 592	(13 386)	-26%
Обща сума на активите	138 770	143 832	(5 062)	-4%
Собствен капитал	56 147	52 973	3 174	6%
Финансов резултат	4 072	(2 326)	6 398	-275%
Нетекущи пасиви	1 652	1 621	31	2%
Текущи пасиви	80 858	89 238	(8 380)	-9%
Обща сума на пасивите	82 510	90 859	(8 349)	-9%
Приходи общо	69 994	47 577	22 417	47%
Приходи от продажби	63 853	43 337	20 516	47%
Разходи общо	65 616	49 558	16 058	32%

Показатели за рентабилност

Рентабилност:	2022	2021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
На собствения капитал	0,08	(0,04)	0,12	-282%
На активите	0,03	(0,02)	0,05	-281%
На пасивите	0,05	(0,03)	0,07	-293%
На приходите от продажби	0,06	(0,05)	0,12	-219%

Рентабилността (ефективността, доходността) е един от най-важните параметри на финансовото състояние на Група “ТЕРЕМ”. Тя отразява потенциала (способността) на Група “ТЕРЕМ” да генерира доходи. Рентабилността се изчислява чрез система от показатели, изразяващи определени съотношения между реализирани доходи и направени разходи или използвани активи. Показателите за рентабилност са количествени характеристики на ефективността на приходите от продажби, на собствения капитал, на пасивите и на реалните активи на Група “ТЕРЕМ”. Те отразяват каква част от финансовия резултат съответства на използваните от Група “ТЕРЕМ” активи или наличните пасиви, с цената на какво са постигнати.

Когато финансовият резултат е печалба (положителна величина), показателите за рентабилност показват темповете на възвращаемост на капитала.

а. коефициент на рентабилност на приходите от продажби

Този показател е равен на 0,06. Изчислява се като съотношение между финансовия резултат преди разходи за данъци и нетния размер на приходите от продажби. Изразява възвращаемостта на единица приход, реализиран от Група “ТЕРЕМ” при формиране на финансовия резултат. Рентабилността на приходите се е увеличила с 0,11 пункта спрямо 2021 г.

б. коефициент на рентабилност на собствения капитал

Равен е на 0,08. Изчислява се като съотношение между финансовия резултат преди разходи за данъци и собствения капитал. Показва възвращаемостта на собствения капитал на Група “ТЕРЕМ” при формиране на финансовия резултат. Анализът за 2022 г. показва увеличаване на рентабилността на собствения капитал с 0,12 пункта.

в. коефициент на рентабилност на пасивите

Равен е на 0,05. Изчислява се като съотношение между финансовия резултат преди разходи за данъци и пасивите. Отразява възвращаемостта на привлечените от Група “ТЕРЕМ” средства при формиране на финансовия резултат (ефект от всяка единица привлечени средства). Рентабилността на пасивите е променена в сравнение с 2021 г. като е увеличена с 0,08 пункта.

г. коефициент на рентабилност на активите

Равен е на 0,03. Изчислява се като съотношение между финансовия резултат преди разходи за данъци и сумата на активите. Изразява рентабилността на реалните активи, използвани от Група “ТЕРЕМ” при извършване на дейността му. Отчита доколко реалните активи допринасят за увеличаване или намаляване на собствения капитал и колко печалба носи всяка единица от реалните активи. Спрямо базисния период, този коефициент е увеличен с 0,05 пункта.

Анализът показва, че показателите за рентабилност са намалени или остават непроменени спрямо 2021 година, но това намаление е минимално и остават в границите за добро развитие.

Показатели за ефективност

Ефективност:	2022	2021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
На разходите	1,07	0,96	0,11	11%
На приходите	0,94	1,04	(0,10)	-10%

Изследването на ефективността (*доходността*) на Група “ТЕРЕМ” се извършва с цел да се установи способността му да генерира приходи от продажбите, с които да е в състояние да възстанови извършените разходи по дейността и да осигури доходи:

а. коефициент на ефективност на разходите

Изчислява се като отношение на приходите към разходите (*е случая без разходите за данъци*). Означава размера приходите реализирани от единица разходи. Равен е на 1,07. Стойността на коефициента е над 1, което показва, че приходите превишават разходите.

б. коефициент на ефективност на приходите

Изчислява се като отношение на разходите (*е случая без разходите за данъци*) към приходите. Този показател обозначава единица приходи от какъв размер на разходите е осъществен. Равен е на 0,94.

Показатели за ликвидност

Ликвидност:	2022	2021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Обща ликвидност	1,30	1,28	0,02	1%
Бърза ликвидност	0,78	1,00	(0,23)	-23%
Незабавна ликвидност	0,47	0,58	(0,11)	-19%
Абсолютна ликвидност	0,46	0,57	(0,11)	-19%

Ликвидността показва способността на Група “ТЕРЕМ” непрекъснато и в съответните размери да посреща своите платежни задължения към доставчици, персонал, държавата, да извърши своите текущи плащания към кредитори, оценява нейните възможности за погасяване на наличните краткосрочни задължения. Като краткосрочни задължения е възприето да се определят задълженията със срок за погасяване до една година.

а. коефициент на обща ликвидност

Изчислява се като отношението на наличните краткотрайни активи (*материални запаси, краткосрочни вземания, краткосрочни финансови активи и парични средства*) на Група “ТЕРЕМ” към краткосрочните задължения. Равен е на 1,30 през отчетния период при 1,28 през базисния период. Получените резултати следва да се оценят като се вземат предвид, бързината на оборота и спецификата на дейността на Група “ТЕРЕМ”. Общоприетата стойност на показателя е 1.00. От анализа се вижда, че показателят за Група “ТЕРЕМ” е по-голям от общоприетата стойност.

б. коефициент на бърза ликвидност

Ако се елиминира ролята на материалните запаси като възможност за погасяване на краткосрочните задължения, ще се формира показател на бърза ликвидност. Коефициентът на бърза ликвидност през отчетния период е 0,78. Препоръчаната стойност на показателя е около единица. В Група “ТЕРЕМ” бързоликвидните активи покриват на 100% краткосрочните задължения.

в. коефициентът на незабавна ликвидност

Този коефициент е съотношение между незабавно ликвидните краткотрайни активи и краткосрочните задължения. Показва способността на Група “ТЕРЕМ” да изплаща краткосрочните (текущите) си задължения с наличните високоликвидни активи. През текущата година стойността на незабавната ликвидност е 0,47 при 0,58 през базисния период.

г. коефициентът на абсолютна ликвидност

Това е показател за отношението между паричните средства и текущите задължения. Разкрива способността на Група “ТЕРЕМ” да изплаща краткосрочните - текущите си задължения с наличните парични средства. През отчетния период, този коефициент е 0,46 при 0,57 през базисния период. Общоприетата стойност на показателя е в рамките на 0.2 - 0.5.

Показатели за финансова автономност

Финансова автономност:	2022	2021	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Финансова автономност	0,68	0,58	0,10	17%
Задлъжнялост	1,47	1,72	(0,25)	-14%

Тези показатели характеризират платежоспособността на Група “ТЕРЕМ” в дългосрочен план, финансовата му независимост и способността му да обслужва дългосрочните си задължения. Изчисляват се чрез съпоставяне на собствения капитал и пасивите.

а. коефициент на финансова автономност

Изчислява се като съотношение между собствен капитал и пасиви. Минималната необходима стойност на този показател е 1.00. Тогава собствения капитал покрива напълно пасивите. Коефициентът за текущата година е 0,68.

б. коефициент на задлъжнялост

Изчислява се като съотношение между пасиви и собствен капитал. През текущата година коефициентът е равен на 1,47 и е увеличен спрямо базисния период с 0,04 пункта. Това показва, че финансовото състояние на Група “ТЕРЕМ” е увеличило риска на задлъжнялост спрямо базисен период 202 година.

Въпреки намаленият финансов резултат, Група “ТЕРЕМ” запазва стабилни финансовите показатели и в обстановка на икономическа криза.

Редовно се определят цели и продължаващо кариерно развитие, като ключова част от политиката по измерване на ефективност и повишаване на резултатите на Група “ТЕРЕМ”.

Ние провеждаме политика по възнагражденията, която гарантира, че пакетът от възнаграждения отразява правилно задълженията и отговорностите на служителите, и че възнаграждението е съобразено с конкурентния пазар, така че да може да се привлекат мотивирани хора.

Действащата организационна структура на Група “ТЕРЕМ” се характеризира с ясно определени права и отговорности.

8. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ ПО ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Информация за акциите на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД през 2022 г.

Общият брой на акциите на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД е 53 331 210 броя с номинална стойност от 1 лв. на акция. Всички акции са поименни, безналични, обикновени и неделими, съгласно Устава на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД. Всички акции са от един клас.

Акциите на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД не се търгуват на фондови пазари и борси.

Наличие на клонове на предприятието

„ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД не притежава клонове.

Информация, съгласно чл. 187д от Търговския закон

„ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД не притежава собствени акции от капитала на Група “ТЕРЕМ”.

Информация, съгласно чл. 247 от Търговския закон по Възнаграждения, получени през годината от членовете на Съвета на директорите и изпълнителния директор.

Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите на “ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД се определя съгласно чл. 56 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, приет с ПМС 85 от 30.04.2020 г.

Към 31 декември 2022 г. Група “ТЕРЕМ” има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от 5 члена. Възнагражденията на ключовия управленски персонал в Група “ТЕРЕМ” включват следните разходи:

Заплати	386	352
Разходи за соц.осигуровки	50	35
Възнаграждения при прекратяване на договори	-	8
Общо възнаграждения	436	395

Придобити, притежавани и прехвърлени акции от членовете на Съвета на Директорите акции на „ ТЕРЕМ - Холдинг ” ЕАД

През 2022 г. членовете на Съвета на директорите не са придобивали, прехвърляли и не притежават акции от капитала на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД.

Права на членовете на Съвета на Директорите да придобиват акции и облигации на Група “ТЕРЕМ”

В Устава на Група “ТЕРЕМ” не са залегнали особени разпоредби, даващи право на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на Група “ТЕРЕМ”.

Участие на членовете на Съвета на Директорите в други търговски Дружества

Членовете на Съвета на директорите не участват като неограничено отговорни съдружници в други търговски държавни дружества и такива с идентичен или сходен предмет на дейност, не притежават повече от 25 на сто от капитала на държавни дружества и такива с идентичен или сходен предмет на дейност, както и не участват в управлението на други държавни дружества и такива с идентичен или сходен предмет на дейност като прокуристи, управители или членове на Съвети.

В Група “ТЕРЕМ” е внедрена Интегрираната система за управление (ИСУ) на Група “ТЕРЕМ”, и е сертифицирано съгласно изискванията на ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 и ISO 45001:2018

9. ДЕЙНОСТ В ОБЛАСТТА НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

Информационните технологии оказват нарастващо влияние върху факторите на бизнес- средата и управлението на бизнеса. През 2022 г. в Група “ТЕРЕМ” се спазваха вътрешните правила за повишаване степента на мрежовата и информационна сигурност, които гарантираха надеждността на информационните системи по отношение на превенция от загуба на данни и атаки, чрез злонамерен софтуер.

Продължи профилактиката на съществуващата техника (компютърни конфигурации и периферни устройства към тях), както и на използвания приложен софтуер в Група “ТЕРЕМ”. Актуализиран беше използваният антивирусен софтуер с по-надеждни и сигурни пакети; обновени бяха версиите на офис пакетите и операционните системи по работни станции; закупени бяха преносими компютри и мобилни устройства, с цел по- доброто администриране, автоматизиране и оптимизиране на работните процеси в предприятието.

10. ОЧАКВАНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ГРУПА “ТЕРЕМ”

През следващите три години (2023 — 2025) не се предвижда промяна в предмета на дейност на Група “ТЕРЕМ”. Усилията ще бъдат насочени към увеличаване износа на специална и гражданска продукция, с което да се компенсира недостатъчният обем специализирана продукция за МО. Освен това се търсят възможности за излизане на нови пазари (в т.ч. като доставчик по тръжни процедури за министерство на отбраната на други държави).

Група “ТЕРЕМ” ще продължи да координира и насърчава дейностите по: модернизация на съществуващи изделия; изработване на нови изделия; демилитаризация и използване за граждански цели на военна техника.

Предвижда се предприемане на действия за повишаване квалификацията на персонала, както и на мерки за подобряване ефективността на стопанската дейност.

Нефинансови цели

Група “ТЕРЕМ” се ангажира и през следващите периоди да осъществява дейността си при строго придържане към принципите на екологично, социално и корпоративно управление, произтичащи от законодателството на Европейския съюз и имплементиращите го норми на вътрешното законодателство, задължителни за всички стопански субекти в страната. С постигането на дългосрочните нефинансови цели ще се гарантира

изграждането на бизнес-модел за устойчиво дългосрочно развитие, основан на нормативната му обусловеност и социална отговорност.

Дългосрочните нефинансови цели, които си е поставило Група “ТЕРЕМ” и се стреми да изпълнява са развити в няколко насоки:

- *Управление на процесите, свързани с въздействие върху околната среда:*
  - проблеми на промяната на климата;
  - отговорно използване на невъзобновяемите природни ресурси;
  - политика против замърсяване на околната среда и управление на отпадъците;
  - въвеждане на „чисти“ технологии.
- *Социално управление:*
  - управление на човешкия капитал;
  - въвеждане на високи стандарти относно безопасността на произвежданите изделия;
  - мониторинг на веригите на доставки с цел пълно спазване на човешките права при производството на суровини и компоненти, използвани в дейността на дружествата от групата ТЕРЕМ;
  - адекватни социални придобивки за лицата, заети в дружествата от групата ТЕРЕМ, в т.ч равни възможности, недискриминация, достъп до обучение и здравеопазване
- *Добри практики в областта на корпоративното управление:*
  - прозрачност;
  - нетърпимост към корупционни практики;
  - нетърпимост към забранени антиконкурентни практики;
  - бизнес-етика.

11. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

Информация за сделки със свързани лица през 2022 г.

Дружество Вид на свързаността на Група “ТЕРЕМ”

- Министерство на отбраната ,
- Командване на военноморските сили.

През годината Група “ТЕРЕМ” не е предоставяло заем на дружества под общ контрол (други търговски дружества от системата на Министерство на отбраната), а само на някои от дъщерните дружества.

Подборна информация за оборотите по сделките и за разчетите със свързаните лица е предоставена при оповестяването към индивидуалния годишен финансов отчет за 2022 г.

Информация за сключване на сделки, които са извън обичайната дейност на Група “ТЕРЕМ” или съществено се отклоняват от пазарните условия

През 2022 г. Група “ТЕРЕМ” не е сключвало сделки, в т.ч. и със свързани лица, които съществено се отклоняват от пазарните условия.

Информация за събития и показатели с необичаен за Група “ТЕРЕМ” характер

През 2022 г. в Група “ТЕРЕМ” не са настъпили събития или показатели с необичаен характер, които да са съществени за дейността на предприятието, за реализираните от него приходи и съответно за извършените разходи през периода.

Информация за сделки, водени извънбалансово

Във връзка с изпълнението на част от своите договори, Група “ТЕРЕМ” е гарантирало доброто им изпълнение, чрез застрахователни полици.

Получените авансови плащания, в края на годината, от възложители на обществени поръчки или по друг вид поръчки/договори, също са обезпечени с гаранции — застрахователни полици за авансово плащане.

Не са възникнали условни пасиви за Група “ТЕРЕМ” по отношение на асоциирани предприятия.

Чужди активи на отговорно пазене към 31.12.2022 г. няма приети за съхранение чужди активи в складовете и офиса на Група “ТЕРЕМ”.

Информация относно сключените от Група “ТЕРЕМ”, в качеството на заемополучател. Договори за заем/кредит.

Дейността на Група “ТЕРЕМ” през 2022 г. е финансирана само със собствени средства, в резултат на постъпленията от оперативна дейност, към 31.12.2022 г. Група “ТЕРЕМ” няма сключени договори за овърдрафт или инвестиционен кредит с банкови или финансови организации.

Информация относно сключените от Група “ТЕРЕМ”, в качеството му на заемодател, договори за заем.

Група “ТЕРЕМ” не е предоставило заеми.

Информация за по-рано публикувани прогнози за финансовия резултат за 2022 г.

Група “ТЕРЕМ” не е публикувало окончателни резултати от дейността за отчетната финансова година (2022 г.), поради което следва да бъде направено сравнение и съответно анализ на съотношението между постигнатите резултати и по-рано публикувани прогнози за тях.

Информация за политиката по управление на финансовите ресурси.

Ръководството провежда политика за управление на финансовите ресурси, така че да:

- изпълнява задълженията си навременно;
- реализира добра събираемост на вземанията;
- генерира приходи, които осигуряват определена рентабилност на дейността;
- финансира приоритетно ключови инвестиционни проекти;

Провежданата политика е чувствителна към: - междуфирмените вземания и задължения;

- събираемостта на вземанията;
- ценовата политика;
- търговската политика;
- технологичната обезпеченост на Група “ТЕРЕМ”;
- взаимоотношенията с фиска.

По отношение на паричните си средства, Група “ТЕРЕМ” спазва разпоредбите на Постановление N2127/27.05.2013 г. на Министерския съвет.

Информация за настъпили промени през 2022 г. в основните принципи за управление

През 2022 г. не са настъпили промени в основните принципи за управление на Група “ТЕРЕМ”.

Група “ТЕРЕМ” не представя декларация за корпоративно управление, по смисъла на чл. 100н, ал.8 от ЗППЦК, тъй като чл.20 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързани с тях доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 78/660/ЕИО на Съвета, касае дружества, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар — акциите на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД не се търгуват на регулиран пазар.

Група “ТЕРЕМ” счита, че ефективното прилагане на добрите практики за корпоративно управление, съобразно Насоките на ОИСР за корпоративно управление на държавните предприятия, допринасят за постигане на устойчив растеж и дългосрочните цели на Група “ТЕРЕМ”, както и за установяване на прозрачни и честни взаимоотношения с всички заинтересовани страни.

Група “ТЕРЕМ” поддържа и развива интегрирана система за управление в съответствие с водещи международни стандарти по качество (ISO 9001), околна среда (ISO 14001), здраве и безопасност при работа (ISO 45001).

Съветът на директорите на „ТЕРЕМ - Холдинг” ЕАД, през отчетната 2022 г. и към датата на издаване на настоящия Доклад, се състои от 5 члена, които са избрани от Общото събрание — едноличният собственик на капитала, за определен мандат.

Съветът на директорите изпълнява своята дейност в съответствие с Устава на Еднолично акционерно дружество „ТЕРЕМ - Холдинг“ ЕАД и Правилата за работата на Съвета на директорите на „ТЕРЕМ - Холдинг“ ЕАД.

Членовете на Съвета на директорите в своята дейност прилагат принципа за избягване и недопускане на реален или потенциален конфликт на интереси.

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД**

/Кръстю Кръстев/